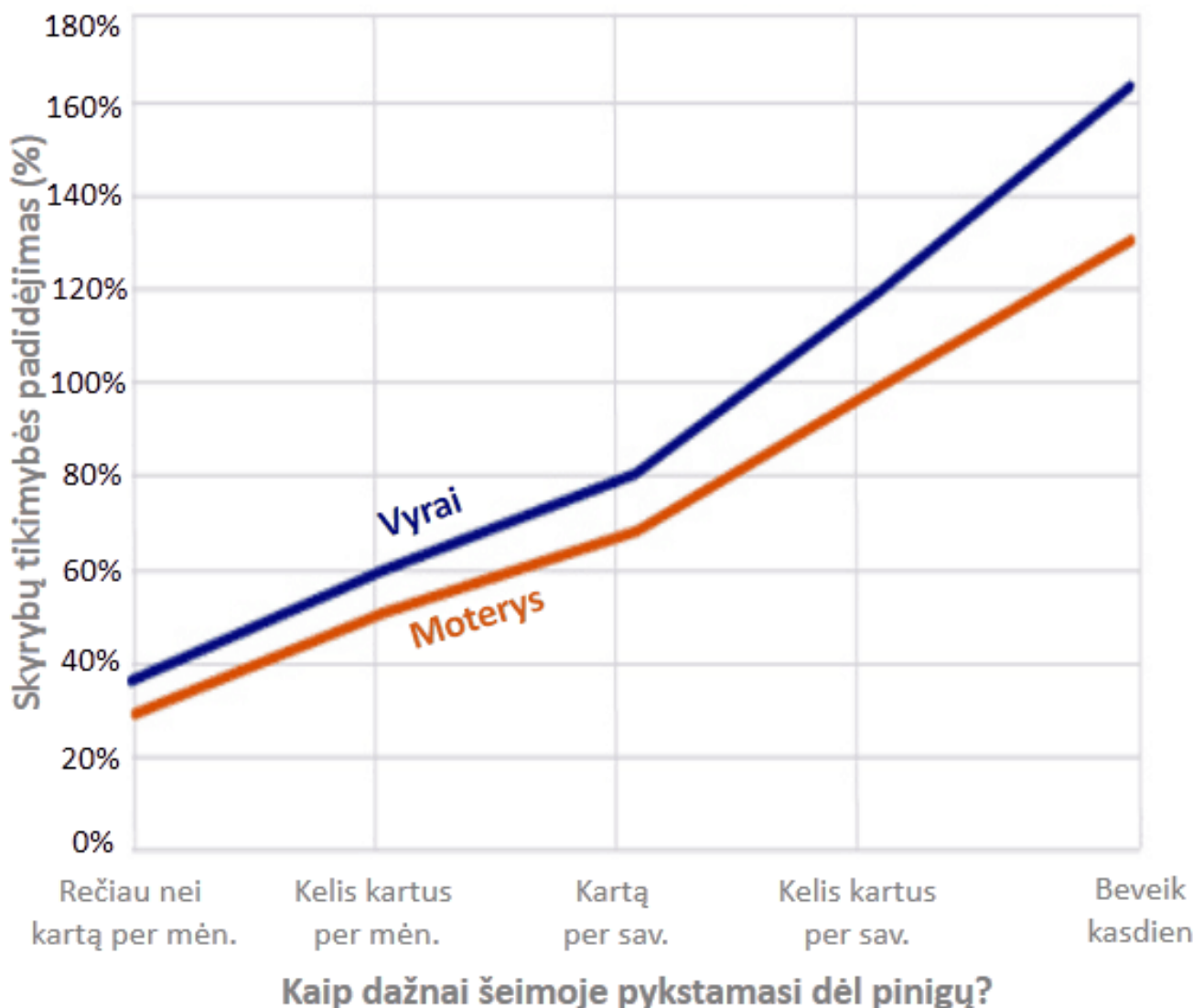

Jeigu su savo partneriu nesutariate finansiniais klausimais, esate vieni iš daugelio – tai viena dažniausių porų nesutarimų priežasčių. Tačiau sunerinti vertėtų: mokslininkas [Jeffrey Dew](#) nustatė, kad nesutarimai finansiniais klausimais yra geriausias artėjančių skyrybų indikatorius. Tikimybė, kad išsiskirs pora, kuri finansiniais klausimais nesutaria bent kartą per savaitę yra 30 % didesnė nei poros, kurios dėl pinigų pykstasi 1-2 kartus per mėnesį ([žr. grafiką](#)):

Finansinių nesutarimų ir skyrybų priklausomybė

Daugelis porų pritaria, kad finansinius klausimus (skolos, finansiniai tikslai ir santaupos) būtina aptarti iki santuokos. Tačiau [tyrimas](#) irodo, kad elgiamės priešingai: net 91 % žmonių vengia kalbėtis apie finansus su savo partneriu, o kas trečias meluoja apie pinigus.

Kaip spręsti nesutarimus finansiniais klausimais, kad jūsų santykiams neiškiltų pavojus?

Šeimos finansai: dėl ko mes pykstamės?

Trumpai apžvelgsiu, dėl kurių finansinių klausimų dažniausiai kyla nesutarimų.

• Išlaidos

Išlaidos yra vienas pagrindinių dalykų dėl ko poros nesutaria. Dėl to kaltas skirtingas požiūris į finansus: vieni yra taupesni, kiti – linkę išlaidauti. Vienam patinka garsūs prekiniai ženklai, kitas turi pragmatiškesnį požiūrį į daiktus. Draugystės pradžioje ši problema nebūna aktuali, bet susituokus skirtumai greitai iškyla į paviršių.

Kaltinimai partneriui: „Tu švaistai pinigus, tu ir spręsk savo finansines problemas“ prie gero neprives. Svarbu suprasti, kad vyrai ir moterys pinigus leidžia šiek tiek skirtingai. Moterys apsipirkinėja dažnai, tačiau pirkiniai nėra brangūs. Vyrai perka rečiau, tačiau brangius daiktus: elektroniką (televizoriai, fotoaparatai, kompiuteriai), automobilius ir pan. Turite suprasti, kad pinigus leidžiate abu, todėl abu turite taupyti siekdami ilgalaikių finansinių tikslų.

• Melas

Bandymas nuslėpti mažas finansines nuodėmes nuo savo partnerio gali sukelti didelį konfliktą. Pasitikėjimo partneriu nedidina nei mėginimai pagražinti pirkinį kainą, nei nutylėtos paskolos, nei nuslėptos nesėkmingos investicijos. Šiuos nemalonus dalykus būtina atskleisti savo partneriui, kadangi abudu siekiate tų pačių ilgalaikių tikslų. Didelės finansinės paslaptys (skolos, pralošti pinigai, nesėkmingos investicijos) gali sugriauti jūsų santuoką.

[Tyrimai](#) rodo, kad 36 % vyrų ir 40 % moterų prisipažino melavę savo sutuoktiniui apie pirkinio kainą

• Skolos

Viena dažniausių nesutarimų šeimoje priežasčių yra skolos. Net 37 % porų skolas įvardina kaip didžiausią finansinių nesutarimų priežastį. Sutuoktiniai skirtingai suvokia, kokio dydžio skola yra toleruotina ir kurios skolos yra nepateisinamos.

Pavyzdžiui, daugeliui vyrų paskola automobiliui atrodytų logiškas sprendimas, tačiau jiems protu nesuvokiama kaip galima pirkti išsimokėtinai kailinius.

Paskolos tapo tokiu įprastu reiškiniu, kad beveik visuomet vienas iš sutuoktinių turi įsipareigojimų bankui. Problema iškyla tuomet, kai vieno iš sutuoktinių įsipareigojimai yra ženkliai didesni nei kito. Vienas sutuoktinis juk nekaltas, jog kitas elgiasi finansiškai neatsakingai, tad kodėl turėtų gražinti jo skolas? Jeigu vienas iš sutuoktinių turi didelių skolų, vienintelis būdas išspręsti nesutarimus – abiem susiimti ir kuo greičiau gražinti skolas arba bent jas sumažinti iki priimtino lygio. Požiūris „tai tavo skolos – tu ir gražink“ dar nei vienu santykių nesutvirtino. Gyvenant santuokoje turite išmokti tvarkyti vieną bendrą šeimos biudžetą, o ne du atskirus. Tuo labiau, kad bankas šeimą traktuoja kaip vieną ūkinį vienetą, o ne vyrą ir žmoną atskirai.

• Investavimas

Paprastai investuoti pinigus į verslą ar vertybinius popierius labiau yra linkę vyrai. Papildomas uždarbis juos džiugina ne mažiau nei medžioklėje nukautas šernas. Finansinių nesutarimų šeimoje priežastis paprastai yra ne pats investavimas, tačiau investavimo rizika. Investuodami vyrai yra labiau linkę rizikuoti nei moterys: rizikingai investuoti linkę 62 % vyrų ir tik 19 % moterų. Moterims geriau žvirblis rankoje, nei briedis lankoje. Galite savo vyrams kalbėti apie rizikos pasekmes ilgai ir nuobodžiai, bet vyro liaudies patarlėmis neapšviesite. Jie nori iš investicijų išspausti maksimumą, nors tai dažnai baigiasi minimumu. Šeimos pinigai nėra vyro nuosavybė, todėl investicinė rizika turi būti priimtina abiem sutuoktiniams. Vienas geriausių būdų išspręsti šiuos nesutarimus – nuspręsti, kurie finansiniai tikslai jums yra prioritetiniai ir kaip greitai juos planuojate pasiekti. Investicinius instrumentus rinkdamiesi pagal finansinius tikslus, o ne vedami gobšumo, pasirinksite mažiau rizikingus investicinius instrumentus. Toks investicinis portfelis yra pagrįstas logika, o ne emocijomis. Daugiau apie tai skaitykite straipsnyje „[Kodėl asmeninių finansų planavimas neturėtų būti nuvertintas?](#)“

----- Taip pat skaitykite -----

[II pakopos pensijų fondai: kuris geriausias? \(I dalis\)](#)

[Kiekvienas mažas žingsnis yra sėkmė](#)

[Ar norite turėti daugiau pinigų?](#)

Šeimos finansai: tikroji nesutarimų priežastis

Kaip minėjau praeitame skyriuje, finansinių nesutarimų šeimoje objektas yra :

- skirtingos išlaidos;
- skirtinga rizikos tolerancija
- skolos;

Dėl šių priežasčių paprastai šeimoje kyla nesutarimai. Kita vertus, išlaidos, skolos, melas yra tik konflikto objektas, tačiau finansinių nesutarimų priežastys slypi kur kas giliau.

• Skirtingos finansinės asmenybės

Internete apstu gerų patarimų kaip taupyti, atsikratyti skolų ir investuoti ir t.t. Tačiau jeigu jūsų sutuoktinis pinigus valdyti linkęs kitaip, visos auksinės pinigų valdymo formulės

praranda prasmę.

Jeigu vienas iš sutuoktinių perka tik pigiausias daiktus, norėdamas sukaupti kuo didesnę fondą juodai dienai, o kitas pinigus leidžia pramogoms, mėgdamasis kiekviena gyvenimo akimirka, konflikto neišvengsite. Jums nepadės nei brangiausios pinigų valdymo programos, nei finansų konsultanto patarimai. Pirmas dalykas, nuo ko reikia pradėti spręsti piniginius nesutarimus – nuoširdžiai pasikalbėti apie skirtingą požiūrį į pinigus (Finansinės asmenybės testą galite atlikti [čia](#)).

Vieni linkę taupyti, nes nesijaučia finansiškai saugūs, kiti pinigus sieja su meile, tretiems pinigai – savivertės rodiklis. Tiesa ta, kad daugelis iš mūsų turi finansinės elgsenos ydų, kurias reikia pripažinti ir pašalinti. Galbūt sutuoktinio finansinės asmenybės žinojimas ir nepadės išspręsti visų finansinių nesutarimų, tačiau, geriau suprasdami sutuoktinį, galėsite paprasčiau rasti kompromisą.

• **Komunikacijos problema**

Bandymas nuo partnerio nuslėpti mažas finansines nuodėmes yra neefektyvus bendravimo pasekmė. Pagražindamas pirkinio kainą sutuoktinis tiesiog nori išvengti konflikto. Dažniausiai abu partneriai nujaučia mažą melą, tačiau jiems abiem tai tinka. Taip abu partneriai išvengia konflikto. Galbūt išmokti kalbėtis apie pinigus ir būti atviriems yra geresnis sprendimas? Norint suprasti sutuoktinio finansinius sprendimus, reikia išmokti kalbėtis apie pinigus. Įsivaizduokite situaciją:

Jūs esate taupūs, o sutuoktinis mėgsta išlaidauti. Abu sutarėte savaitgalį važiuoti ilsėtis į Palangą ir paminėti santuokos metines. Kadangi pats neturėjote laiko užsiimti apartamentų paieška, viskuo rūpinosi sutuoktinis. Bevažiuojant į Palangą paašškėja, kad sutuoktinis užsakė prabangų viešbutį, kainuojantį 200 eurų už parą, nes, jo nuomone, tai ypatinga proga ir atostogoms neverta taupyti. Jums tai yra katastrofa, nes buvote suplanavę, kad visa savaitgalio kelionė neviršys šios sumos. Jums atrodo suprantama, kad abu kuo greičiau siekiate sukaupti pradinį būsto įnašą, o apartamentų dydis ir grožis jums yra visiškai nesvarbus.

Dar nepradėjus švęsti santuokos metinių, jums abiem tampa aišku, kad šventė sugadinta.

Pinigai yra painus reikalas. Viskas tampa dar sudėtingiau, kai juos valdyti turi du skubantys netobuli žmonės. Minėto konflikto buvo galima išvengti, tereikėjo tik aptari kelionės

lūkesčius ir biudžetą. Tai kas vienam atrodo „savaime suprantama“, kitam gali būti „sveiku protu nesuvokiama“. Vengiant kalbėtis apie pinigus, tokių situacijų išvengti nepavyks. Jūs abu turite dėti pastangas, kad pokalbiai finansiniais klausimais būtų sklandūs ir nekeltų streso. Jeigu kalbant apie pinigus jūs pradėdote nervintis, atidėkite šį klausimą kitai dienai (bet jokių būdų nepamirškite apie jo grįžti). Viduryje barnio niekada nekelkite pinigų temos – tai tik dar labiau pablogins situaciją. Geriau ramiai aptarkite finansinius klausimus prie kavos puodelio. Stenkite išlikti pozityvūs. Galvokite, kad bendri finansiniai tikslai jus dar labiau suartins, o pykčiai dėl pinigų bus užmiršti ilgam. Nekaltinkite partnerio ir nemėginkite jo perauklėti, tai nieko gero neduos. Išmokti kalbėtis, suprasti ir rasti kompromisą yra teisingas būdas spręsti šeimos finansinius nesutarimus.

- **Finansų planavimas ir valdymas**

Norėdami išvengti konfliktų šeimoje, turite siekti bendrų finansinių tikslų. Bandymai siekti skirtingų finansinių tikslų niekur nenuves – jūs vėl ir vėl grįšite prie finansinių ginčijų. Problema dažniausiai slypi tame, kad protingą pinigų panaudojimą žmonės suvokia skirtingai. Vienam partneriui gali būti svarbu sukaupti juodos dienos fondą, įsigyti būstą ar sukaupti pinigų pensijai, kitas visus pinigus nori skirti atostogoms. Skirtingi finansiniai prioritetai yra dažna konfliktų priežastis. Prieš pradėdami pyktis, pasistenkite pasižiūrėti, kaip situacija atrodo iš kito žmogaus perspektyvos. Ramus pokalbis gali parodyti, kad finansiniai prioritetai yra panašūs, skiriasi tik požiūris kaip ir kada šiuos tikslus planuojate pasiekti. Paprastai abiems aišku, kad juodos dienos fondas yra būtinas norint užsitikrinti bent minimalų finansinį saugumą. Pats faktas, kad sąskaitoje turite kelis tūkstančius eurų, suteikia ramybės ir gerina sutuoktinių tarpusavio santykius. Nusistatyti bendrus finansinius prioritetus nėra taip paprasta, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Kartais netgi teks paaukoti individualius tikslus dėl šeimos finansinių prioritetų, bet tik taip galėsite džiaugtis santarve.

- **Kitos finansinių nesutarimų šeimoje priežastys**

Čia pateikiu tik keletą fundamentalių nesutarimų dėl pinigų formų, tačiau nesutarimai šeimoje gali kilti ir dėl kitų priežasčių. Dažnai pinigai yra tik dar gilesnių problemų priežastis. Pateiksiu keletą pavyzdžių

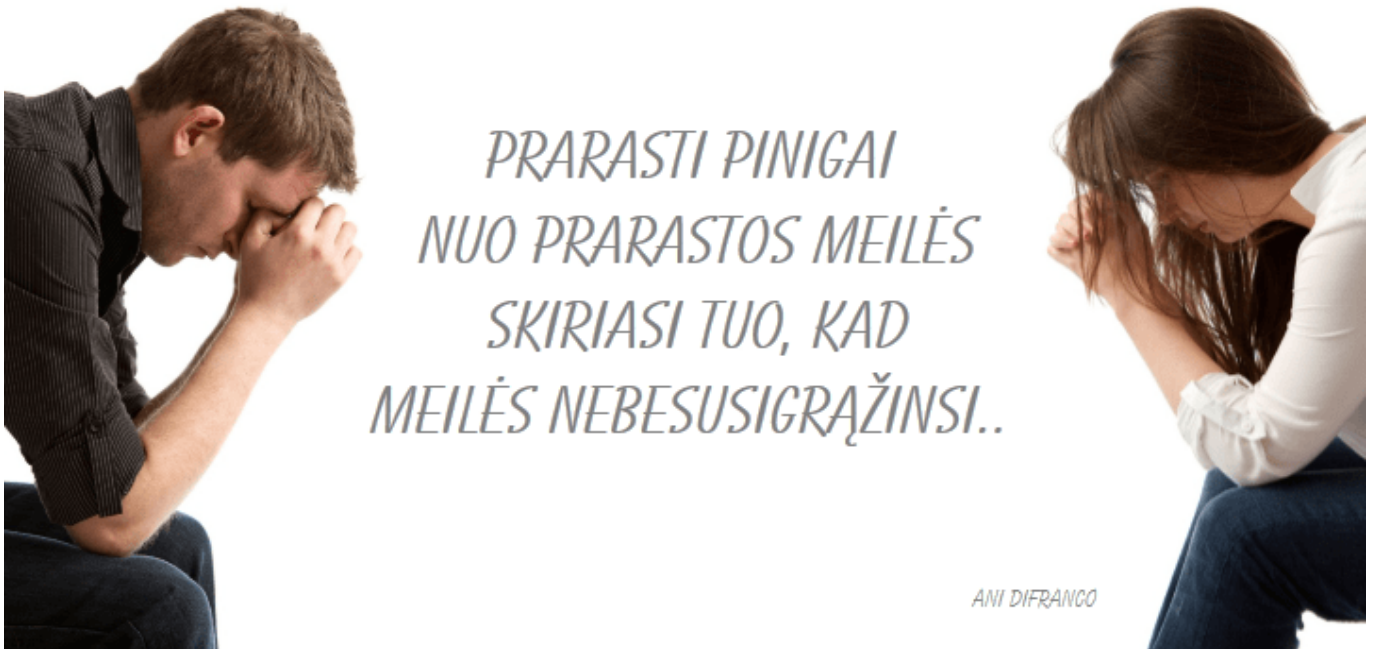
- Šeimose, kuriose vienas sutuoktinis uždirba ženkliai daugiau nei kitas, pinigai gali būti naudojami kaip poveikio priemonė sutuoktiniui. Tai yra savanaudiškas požiūris, meilės ir nuoširdumo tokiuose santykiuose yra mažai, o žmonės gyvena santuokoje vien iš pragmatinių paskatų. Šeimoje abu turi stengtis vienodai prisidėti prie ūkio. Jeigu vienas visa dieną užsiima namų ruoša ir vaikų auginimu, kai kitas tuo metu dirba, tai ir šeimos pajamas turėtų būti leidžiamos po lygiai.

- Lošimai ir alkoholis neišvengiamai turi finansinių padarinių, tačiau pirminė problema, kurią reikia spręsti yra priklausomybė, o ne pinigai.

Šeimos finansai: pinigai ar meilė?

Šeima yra komanda, sudaryta iš dviejų žaidėjų. Jeigu vienas žaidėjas žaidžia puikiai, o kitas net nesistengia, pinigų žaidimo jūs niekada nelaimėsite. Užuo kaltinę savo partnerį prastu žaidimu, pasigilinkite, kur slypi tikrosios nesutarimų priežastys. Dažniausiai tai turi mažai, ką turi bendro su pačiais pinigais. Tikrosios priežastys slypi kur kas giliau. Daugelis tiesiog nori būti laimingi, tačiau laimei pasiekti mato skirtingas priemones. Galbūt vietoj eilinio kivirčo dėl pinigų verta atsikimšti vyno butelį ir nuoširdžiai pasikalbėti, ko gyvenime siekiate ir kokią rolę tame turėtų vaidinti pinigai. Pasistengti tikrai verta, nes poros sutariančios finansiniais klausimais jaučiasi saugiau, pykstasi rečiau ir mylisi **karščiau**. Tiesą sakant, du kartus karščiau ☐

Jeigu norite būti laimingas, neparduokite savo santuokos: turėdamas pinigų, bet netekęs mylimojo, laimingesni tikrai netapsite...

PS. Koki finansinių konfliktų sprendimo/valdymo būdai pasiteisino jums?

